

Arbeids- og Inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: 23/3765

Vår ref.: 23/30899
Saksbehandler: Ane-Louise Svele //
Styringsseksjonen

Vår dato: 06.12.2023

Høring – endringer i forskrift om stønad til enslig mor eller far

Innledning

Arbeids- og velferdsdirektoratet viser til høringen med høringsfrist mandag 11. desember 2023.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet foreslår i høringsnotatet 30. oktober 2023, at § 9 i midlertidig bestemmelse om behandling av personopplysninger i forskrift 21. november 2015 nr. 1341 om stønad til enslig mor eller far etter folketrygdloven kapittel 15 (forskrift om stønad til enslig mor eller far), videreføres med enkelte endringer. Den midlertidige bestemmelsen utløper 31. desember 2023, og høringsfristen er derfor satt til seks uker. Nedenfor er våre innspill til høringsforslaget.

Overskriften

Paragraf 9 i forskriften skal fungere som supplerende rettsgrunnlag etter personvernforordningen artikkel 6 nr. 3, og hensyntatt behovet for et klart og forutsigbart rettsgrunnlag, gis innspill på å endre ordlyden fra «*Opplysninger* om andre familiemedlemmer» til «*Personopplysninger* om andre familiemedlemmer».

Personkretsen – «andre familiemedlemmer»

Hvem som inngår i en familie fastsettes i utgangspunktet av de nasjonale reglene som ligger til grunn for trygdeytelsen, jf. høringsnotatet punkt 4.1. Reglene om stønad til enslig mor eller far i folketrygdloven kapittel 15 er utformet som en individuell rettighet til aleneforelderen og inneholder ikke en definisjon av familiemedlem. Det er derfor et begrunnet behov for å regulere behandling av personopplysninger om andre enn aleneforelderen utover det som følger av arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 4 a.

NAV // ARBEIDS- OG VELFERDSDIREKTORATET // STYRINGSSEKSJONEN

Postadresse: Postboks 354 // 8601 MO I RANA

E-post: arbeids.og.velferdsdirektoratet@nav.no

www.nav.no //

Ordlyden i forskrift om stønad til enslig mor eller far § 9 første ledd er foreslått endret fra «barnets andre forelder» til «andre familiemedlemmer». Det er imidlertid ikke definert hvilken personkrets som faller inn under begrepet «andre familiemedlemmer».

Etter ordlyden i forslaget vil det kunne omfatte ytterligere personer, utover barnet og barnets andre forelder. I høringsnotatet er det vist til at det ikke kan «utelukkes at også andre personer i en konkret sak kan anses som familiemedlemmer etter trygdeforordningen, slik som steforeldre eller fosterforeldre». Gitt at det er barnet som er koblingspunktet for hvem som inngår i familien, vil også barnets søsken, men også andre utover dette kunne bli omfattet av bestemmelsens personkrets.

I høringsnotatet punkt 4.2 er det vist til gjennomsiktighetsprinsippet, som innebærer at bruken av personopplysningene skal være oversiktlig og forutsigbar for dem opplysningene gjelder. Dette bidrar til å skape tillit og setter enkeltpersoner i stand til å gjøre krav på sine rettigheter og ivareta sine interesser.

For å gjøre bestemmelsen mer forutsigbar og oversiktlig for dem dette gjelder for, kunne en mer presis angivelse av hvilke personer, utover søker selv, det gis anledning til å behandle personopplysninger om i en sak om stønad til enslig mor eller far, vært vurdert inntatt i bestemmelsen. Som eksempel vises til forskrift om behandling av personopplysninger i Lånekassen § 1 *Innhenting av personopplysninger fra andre*, som inneholder en uttømmende angivelse av hvem som faller inn under begrepet «andre».

Viderebehandling av personopplysninger

Departementet fremmer forslag om å forskriftsfeste adgang til å viderebehandle personopplysninger også om «andre familiemedlemmer» fra «andre trygdesaker». Arbeids- og velferdsdirektoratet er enig i at viderebehandling av opplysninger om den andre forelderen som etaten har fra en annen sak, ikke alltid vil være forenelig med det opprinnelige formålet opplysningene ble innhentet for. Slik viderebehandling krever derfor lovhjemmel etter personvernforordningen artikkel 6 nr. 4, og er etter forslaget underlagt et nødvendighetskrav, jf. formuleringen i utkastet «når det er nødvendig». Dette vil innebære at tilgang til, og viderebehandling av, personopplysninger internt i Arbeids- og velferdsetaten kun skal være mulig i tilfeller hvor det foreligger et tjenstlig behov, noe som også er forutsetningen etter reglene om taushetsplikt.

Utkastet til forskriften § 9 nytt andre ledd viser til at opplysningene kan hentes fra «andre trygdesaker». I høringsnotatet er det vist til eksempler knyttet til gjenbruk av opplysninger fra dagpengesaker og barnetrygdsaker, men også mer generelt under henvisning til «tidligere saksbehandling».

Gitt omfanget av typer saker som faller inn under Arbeids- og velferdsetaten ansvars- og myndighetskompetanse, og kravet til at forskriftshjemmelen må være klar og uttrykkelig, foreslår vi å ta inn en presisering i forskriften slik at det framgår at retten til viderebehandling av personopplysninger gjelder for å kunne vurdere om vilkårene for stønad til enslig mor eller far stønad er oppfylt. Dette innebærer at viderebehandlingen av opplysninger fra andre familiemedlemmer kan omfatte alle saker som faller inn under den myndighet og de

oppgaver som etaten administrerer, jf. NAV-loven § 4 a, så lenge opplysningene er nødvendige for å kunne vurdere om vilkårene for stønad til enslig mor eller far er oppfylt.

Personvernkonsekvensvurdering

Slik Arbeids- og velferdsetaten ser det vil det særlig være grunn til å vurdere tiltak for ivaretagelsen av rettighetene til «andre familiemedlemmer» som inngår i saker som gjelder stønad til enslig mor eller far. Andre familiemedlemmer vil ha rettigheter som registrerte etter personvernforordningen når deres opplysninger behandles i en stønadssak, selv om de ikke er part i saken. I en stønadssak kan det oppstå en situasjon der rett til informasjon står mot retten til taushet mellom søker og et familiemedlem. Da kan spørsmålet om hvilke vurderinger og momenter som skal vektlegges og få avgjørende vekt, komme opp.

Direktoratet foreslår derfor at det gjennomføres en vurdering av ivaretagelsen av rettighetene til «andre familiemedlemmer» ved behandling – og viderebehandling - av deres personopplysninger i saker som gjelder stønad til enslig mor eller far. Slik som Utredningsinstruksen med tilleggsveileder og personvernforordningens krav om utredning av personvernkonsekvensvurderinger sier at skal gjennomføres. Dette for å undersøke om forslaget til forskriftsendring kan innebære høy risiko for personvernet. Dernest for å se om det er grunn til å vurdere tiltak for ivaretagelsen av rettighetene til «andre familiemedlemmer» som inngår i saker som gjelder stønad til enslig mor eller far. Direktoratet samarbeider gjerne med departementet om å gjennomføre denne vurderingen.

Med vennlig hilsen

Haakon Hertzberg
avdelingsdirektør
Styringsseksjonen

Ane-Louise Svele
seniorrådgiver
Styringsseksjonen

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur